

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟΥ

Βασισμένη στην Διεθνή Σύμβαση "Πρότυπα Εκπαίδευσης, Έκδοσης Πιστοποιητικών και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών" του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ορολογία

Με τον όρο «διαχείριση» ορίζουμε το όλο πλέγμα «οργάνωσης και διοίκησης» του ανθρώπινου παράγοντα, και στην περίπτωση του πλοίου, σε συσχετισμό με την λειτουργία του μηχανοστασίου του.

Όσον και να έχει αναπτυχθεί η επιστήμη και οι τεχνολογικές εφαρμογές της στα πλοία, ο ανθρώπινος παράγων παραμένει πάντοτε καθοριστικός στην ορθή απόδοση των τεχνολογικών δεδομένων που του διατίθενται.

Σήμερα η τεχνολογία έχει αναπτυχθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό αλλά, δυστυχώς, ο ανθρώπινος παράγων δεν κατορθώνει πάντοτε, στην ναυτιλιακή πράξη, να αξιοποιήσει σωστά τις προσφερόμενες δυνατότητες.

Αποτέλεσμα της ανωτέρω αδυναμίας είναι το υψηλό ποσοστό των ναυτικών ατυχημάτων, που οφείλονται στην αδυναμία, έλλειψη γνώσεως, παραβλέψεις, κακή οργάνωση, ελλειμματική επικοινωνία, αδιαφορία, κλπ.

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί βοήθημα, όπου επισημαίνονται, βασικά, ανθρώπινες διαδικασίες, που ενώ είναι γενικά ίσως γνωστές ή αυταπόδεικτες, εν τούτοις στην καθημερινή πράξη πολλές φορές δεν εφαρμόζονται.

Ο άνθρωπος και το μηχανοστάσιο

Είναι απαραίτητο όπως οι αξιωματικοί και το πλήρωμα μηχανοστασίου είναι πλήρως ενήμεροι του τρόπου και των διαδικασιών λειτουργίας των συστημάτων και μηχανημάτων του πλοίου, ο καθείς στην έκταση των αρμοδιοτήτων του.

Οι αρμοδιότητες καθορίζονται από τους κανονισμούς και τις οδηγίες του γραφείου, που πρέπει να περιέχονται στο Έγχειρίδιο Ασφαλούς Διαχείρισης, που έχει κάθε πλοίο, σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης.

Είναι ιδιαίτερα απαραίτητο όπως οι αξιωματικοί φυλακής αντιλαμβάνονται ότι από την ορθή, έμπειρο και αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους μπορεί να εξαρτηθεί η ασφάλεια του πλοίου, των επιβαινόντων και του φορτίου και η προστασία του

περιβάλλοντος.

Η καλή κατάσταση των μηχανημάτων, η γνώση της λειτουργίας των, η ορθή αντίδραση του ανθρωπίνου παράγοντα σε όλες τις συνθήκες, η έκδοση σαφών οδηγιών και η καλή επικοινωνία είναι απαραίτητα στοιχεία που συμβάλουν στην ασφάλεια του πλοίου.

Με οδηγό την επίτευξη των ανωτέρω σκοπών οι εταιρίες πρέπει να εκδίδουν σαφείς οδηγίες και να αναπτύσσουν συστήματα κωδικοποιήσεώς των, ιδιαίτερα για κάθε πλοίο.

Πλοίο - Εγκαταστάσεις

- Γνώση εγκαταστάσεων και συστημάτων
- Προσχεδιασμός ταξιδιού
- Προληπτική συντήρηση
- Επιθεωρήσεις - επισκευές
- Αποθήκη

Λειτουργία

Ο μηχανικός φυλακής ή υπηρεσίας πρέπει να επιβεβαιώνει ότι η οργάνωση των φυλακών είναι ικανοποιητική και τηρείται.

Κατά την έναρξη της φυλακής πρέπει να επιβεβαιώνονται οι απαραίτητοι παράμετροι λειτουργίας και η κατάσταση όλου του μηχανολογικού εξοπλισμού. Θα καταγράφεται όποιο μηχάνημα δεν λειτουργεί σωστά ή αναμένεται να παρουσιάσει βλάβη ή χρειασθεί ειδική αντιμετώπιση, όπως επίσης και όποιες ενέργειες έχουν ήδη γίνει.

Ο υπεύθυνος μηχανικός θα επιβεβαιώνει ότι γίνονται περιοδικοί έλεγχοι στον κύριο και βοηθητικό εξοπλισμό και ότι γίνονται άμεσες διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση βλάβης.

Όλες οι εντολές της γέφυρας πρέπει να εκτελούνται αμέσως. Αλλαγές στην ταχύτητα και διεύθυνση περιστροφής της κυρίας μηχανής πρέπει να σημειώνονται, εκτός εάν καταγράφονται αυτόματα.

Θα πρέπει να επιδεικνύεται η δέουσα προσοχή στην καλή συντήρηση ολόκληρου του μηχανολογικού εξοπλισμού.

Ο Α' μηχανικός πρέπει να επιβεβαιώνει ότι ο αξιωματικός υπηρεσίας είναι ενήμερος για όλες τις εργασίες προληπτικής συντήρησης, επιθεωρήσεις και επισκευές, που απαιτούνται να γίνουν κατά την διάρκεια της φυλακής του. Κάθε εκτελούμενη εργασία πρέπει να καταγράφεται.

Πριν παραδώσει φυλακή ο μηχανικός υπηρεσίας πρέπει να επιβεβαιώνει ότι όλα τα συμβάντα, κατά την διάρκεια της φυλακής του, που αφορούσαν την λειτουργία των κύριων και βοηθητικών μηχανημάτων, έχουν δεόντος καταγραφεί.

Ο μηχανικός φυλακής πρέπει να ειδοποιεί αμέσως την γέφυρα σε περίπτωση πυρκαϊάς, ελάττωσης ταχύτητας, επικείμενη βλάβη του πηδαλιού, διακοπή λειτουργίας κυρίας μηχανής και άλλες επικίνδυνες περιπτώσεις.

Όποτε δίνεται η εντολή "ΣΕ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ" ο μηχανικός φυλακής πρέπει να επιβεβαιώνει ότι όλος ο μηχανολογικός εξοπλισμός, που είναι απαραίτητος για τους χειρισμούς του πλοίου, είναι σε ετοιμότητα και για χειροκίνητη λειτουργία, εφ'όσον τούτο ζητηθεί, και ότι υπάρχει αρκετή διαθέσιμη ισχύς για τις κινήσεις ελιγμών.

Φυλακές

Όλοι οι υπεύθυνοι φυλακών πρέπει να συνειδητοποιούν ότι η σωστή εκτέλεση των καθηκόντων τους είναι απαραίτητη για την διαφύλαξη της ασφάλειας της ανθρώπινης ζωής και παρουσίας στη θάλασσα και για την αποφυγή μόλυνσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Η σύνθεση της κάθε φυλακής πρέπει, σε κάθε στιγμή, να είναι αρκετή για την ασφαλή λειτουργία όλου του μηχανολογικού εξοπλισμού και κατάλληλη για τις επικρατούσες συνθήκες.

Τα καθήκοντα κάθε υπευθύνου φυλακής πρέπει να του είναι πλήρως αντιληπτά, να επιβεβαιώνει ότι αντελήφθη τι πρέπει να κάνει και με ποιά σειρά, όπου αυτό απαιτείται.

Το σύστημα φυλακών πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να εξασφαλίζει ότι η αποδοτικότητα του αξιωματικού φυλακής δεν θα επηρεασθεί από περισσότερα καθήκοντα από τα καθορισμένα ή από τα οριζόμενα από τον Α' μηχανικό και ότι δεν θα μειωθεί η αποδοτικότητά του από την κούραση.

Τα κατωτέρω σημεία είναι μεταξύ αυτών στα οποία πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή :

- ο τύπος του πλοίου, του προωστήριου συστήματός του και της κατάστασης του
- οι ειδικές συνθήκες λειτουργίας που απαιτούνται λόγω καιρικών συνθηκών, γειτονικών ακτών, αβαθών υδάτων, κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, αποφυγής μόλυνσης, ζημίας του πλοίου κλπ
- η κατάσταση και αξιοπιστία των συστημάτων τηλεχειρισμού, εφ'όσον υπάρχουν, για την λειτουργία των μηχανημάτων πρόωσης και πηδαλιουχίας και οι ιδιαιτερότητες που πιθανόν να παρουσιάζουν, κατά την αλλαγή σε χειροκίνητη λειτουργία, σε περίπτωση ανάγκης, η θέση και η χρήση του εξοπλισμού

- ανίχνευσης και κατάσβεσης πυρκαϊάς
- η ύπαρξη ιδιαίτερων οδηγιών για την λειτουργία μηχανών και μηχανημάτων ειδικών προδιαγραφών καθώς και για την τυχόν ύπαρξη επί του πλοίου ειδικών, επικινδύνων, ευφλέκτων κλπ φορτίων
 - οι απαραίτητες διαδικασίες για την διατήρηση της λειτουργίας της μηχανολογικής εγκαταστάσεως, υπό όλες τις συνθήκες
 - να παραμένουν σε λειτουργία και να επιτηρούνται όλα τα συστήματα ασφαλείας, ως εντοπισμού πυρκαϊάς, ύψους υδάτων στις σεντίνες κλπ
 - οι γνώσεις και εμπειρία του πληρώματος
 - η τήρηση των διεθνών, εθνικών και τοπικών κανονισμών
 - όταν το πλοίο είναι ελιμενισμένο είτε ο Α' μηχανικός είτε ο Β' ή ο Γ' μηχανικός πρέπει να είναι διαθέσιμοι.
 - όταν το πλοίο πλέει σε περιοχές επικίνδυνες, ποταμούς, πλησίον ακτών κλπ ο Α' μηχανικός πρέπει να βεβαιώνεται ότι η φυλακή μηχανοστασίου είναι κατάλληλα επανδρωμένη και ο ίδιος να ευρίσκεται σε ετοιμότητα
 - στις ανωτέρω ειδικές περιπτώσεις τα μηχανοστάσια, τα οποία λειτουργούν ως μη επανδρωμένα, πρέπει να επιτηρούνται ή ο αυτοματισμός τους να τίθεται εκτός, σύμφωνα με τις οδηγίες του πλοιάρχου
 - συναγερμοί και ενδεικτικά συναγερμών απαγορεύεται να απαντώνται από μη εξουσιοδοτημένο μέλος του πληρώματος

Κάθε μέλος πρέπει να έχει γνώση :

- της χρήσης των μέσων εσωτερικής επικοινωνίας
- των εξόδων διαφυγής του μηχανοστασίου
- της θέσης, της λειτουργίας και χρήσης του εξοπλισμού ανάγκης ασφαλείας,
ως στεγανών θυρών, κατάσβεσης πυρκαϊάς, ταχέως κλεισίματος αερισμού,
πετρελαίων κλπ, επί των οποίων δεν επιτρέπεται να επέμβει άνευ εντολής
του αξιωματικού φυλακής ή άλλου ανωτέρου αξιωματικού, σύμφωνα με θε-
σμοθετημένες οδηγίες

Κάθε μέλος του συστήματος φυλακής πρέπει να είναι προετοιμασμένο να αντιμετωπίσει κάθε αντίξοο περίσταση.

Το σύστημα φυλακών πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να εξασφαλίζει ότι η αποδοτικότητα του αξιωματικού φυλακής δεν θα επηρεασθεί από την κούραση.

Ο παραλαμβάνων αξιωματικός φυλακής πρέπει ιδιαίτερα να γνωρίζει :

- την θέση και την χρήση του εξοπλισμού ασφαλείας που διατίθεται για ενεργοποίηση σε επικίνδυνο και τοξικό περιβάλλον
- την θέση και την χρήση των μέσων πρώτων βοηθειών, ιδιαίτερα σε

περίπτωση καψίματος ή ζεματίσματος

- σε κάθε περίπτωση και όταν το πλοίο είναι σε ασφαλές αγκυροβόλιο ή στο λιμάνι :

- την εξέλιξη των λειτουργιών του πλοίου π.χ. φορτω-εκφόρτωση,

αναμονή, συντήρηση, επισκευές κλπ

- την κατάσταση λειτουργίας των βοηθητικών συστημάτων εξυπηρέτησης

ως μέσων φορτω-εκφόρτωσης, αερισμού διαμερισμάτων, παροχής

ύδατος, εξαγωγών, απορριμάτων, καταστάσεως πληρότητας

δεξαμενών, υδραυλικών και ηλεκτρικών κυκλωμάτων κλπ

Ο αξιωματικός φυλακής καλεί και ενημερώνει αμέσως τον Α' μηχανικό στις κάτωθι περιπτώσεις :

- όταν παρουσιάζεται ανωμαλία ή βλάβη στα μηχανήματα, τα συστήματα ή στο πηδάλιο, τα οποία, κατά την κρίση του, πιθανόν να επιδράσουν στην ασφάλεια του πλοίου, των επιβαινόντων, του φορτίου και του περιβάλλοντος
- όταν προβλέπεται από τις γραπτές οδηγίες που έχουν εκδοθεί από την εταιρεία, τον πλοίαρχο ή τον Α' μηχανικό
- όταν δημιουργούνται καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης ή κινδύνου
- όταν δεν είναι βέβαιος ως προς κάποια ενέργεια που θα πρέπει να κάνει

Προσχεδιασμός ταξιδιού - Προληπτική συντήρηση

Προκειμένου να εξασφαλισθεί η ομαλή, κανονική, ασφαλής και αποδοτική λειτουργία του πλοίου είναι προφανές ότι πρέπει να εξασφαλισθεί ότι οι μηχανολογικές του εγκαταστάσεις θα λειτουργούν χωρίς πρόβλημα, σε όλες τις συνθήκες και ότι όλες οι λειτουργικές ανάγκες, που άπτονται της αρμοδιότητας του τμήματος μηχανοστασίου, θα έχουν καλυφθεί, προ της ενάρξεως ενός ταξιδιού.

Για να εξασφαλισθεί αυτό είναι αναγκαίο όλα τα μηχανήματα, συστήματα, αυτοματισμοί κλπ να επιθεωρούνται τακτικά και να συντηρούνται, σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών, των νηογνωμόνων κλπ.

Ως εκ τούτου η εταιρία, σε συνεργασία με τον Α' μηχανικό, πρέπει να δημιουργήσουν ένα σχέδιο ενεργειών, προσαρμοσμένο στις ανάγκες του πλοίου, του διαθέσιμου πληρώματος μηχανής, των προβλεπομένων ταξιδιών του πλοίου και των προορισμών του ώστε να είναι δυνατόν να επιτυγχάνεται ο ανωτέρω στόχος.

Εξυπακούεται ότι οι καταναλωτικές ανάγκες θα προβλέπονται και θα γνωστοποιούνται έγκαιρα στον πλοίαρχο και στην εταιρία.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων είναι ένας παράγων που θα

συμβάλει αποφασιστικά στην επιτυχή «διαχείριση» του πλοίου.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Μηχανές ντήζελ

- χρόνος λειτουργίας - περιοδικότητα συντηρήσεως/επισκευής
- ελευθερίες βαλβίδων - ανώμαλος θόρυβος
- αεροσυμπιεστής - λιπαντέλαιο - φίλτρο αέρος
- ρυθμιστής ταχύτητας - λιπαντέλαιο
- λάδι λίπανσης - ποιότητα

Ηλεκτρογεννήτριες

- ακροδέκτες
- καρβουνάκια
- ρυθμιστές τάσης, ανορθωτές
- ψύξη
- καθαρισμός/καθαριότητα
- καταμερισμός φορτίου
- τριβείς, λίπανση
- υπερφόρτωση

Ηλεκτρολογική εγκατάσταση

- ασφάλειες
- προστασία κινητήρων, ρύθμιση
- μόνωση, βλάβη στη γείωση
- διακόπτες, λειτουργία, προτεραιότητα διακοπής φορτίων

Διαχωριστήρες

- ειδικό βάρος, καταλληλότητα δίσκου
- θερμοκρασία
- μετρητής πίεσης
- ροή ελαίου
- κραδασμοί
- στάθμη ελαίου
- συμπλέκτης

Όργανα

- ενώσεις σωληνώσεων
- κραδασμοί
- όργανα ελέγχου, ενδείξεις λειτουργίας
- λειτουργία, αρθρώσεις, λίπανση
- περιοδική δοκιμή
- διαστήματα, συντήρηση

Λέβητες

- εξοπλισμός καυστήρα
- μετρητές στάθμης ύδατος
- παροχή αέρα - εκκαπνισμός
- φωτοκύταρο - προφυλακτήρας φλογός
- διαρροή πετρελαίου

- λειτουργία ασφαλιστικών
- φίλτρα πετρελαίου
- χειριστήρια/εξοπλισμός ελέγχου, αυτοματισμός, χειροκίνηση
- έλεγχος τροφοδοτικού ύδατος

Εναλλακτικές θερμότητας

- Θερμοκρασία εισαγωγής/εξαγωγής - ψυχόμενο υγρό
- θερμοκρασία εισαγωγής/εξαγωγής - υγρό ψύξης
- πτώση πίεσης
- στεγανότητα

Αντλίες, Κινητήρες

- στυπιοθλίπτες
- πίεση αντίθλιψης
- συμπλέκτες, τριβείς, λίπανση
- σπηλαίωση
- υπερθέρμανση κινητήρα, τριβέων
- κραδασμοί

Συμπιεστές, Συστήματα αέρος

- περίοδοι έναρξης/διακοπής, διαρροή
 - στάθμη ελαίου
 - ψήξη, εξυδάτωση
 - τριβείς, λίπανση, συμπλέκτες
 - ασφαλιστικά υψηλής/χαμηλής πίεσεως
- #### Όργανα, Αυτοματισμοί
- στάθμιση οργάνων και ενδεικτικών
 - εξασφάλιση λειτουργίας αυτοματισμών

Πηδάλιο

- υδραυλικό/ηλεκτρικό σύστημα
- ενδεικτικά και συναγερμοί
- αντιστοιχία γωνίας κλίσεως
- λειτουργία εναλλακτικού συστήματος
- λειτουργία συστήματος κινδύνου

Προστασία θαλασσίου περιβάλλοντος

Οι μηχανικοί και το πλήρωμα μηχανοστασίου πρέπει να γνωρίζουν τις σοβαρές επιπτώσεις που δημιουργεί η μόλυνση στο θαλάσσιο περιβάλλον και πρέπει να παίρνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την αποφυγή ενός τέτοιου συμβάντος, μέσα στα πλαίσια των ισχυόντων διεθνών και τοπικών κανονισμών.

Οδηγίες

Για την ορθή και ασφαλή λειτουργία όλων των μηχανημάτων του πλοίου η εταιρία πρέπει να εκδίδει σαφείς οδηγίες λειτουργίας, συντηρήσεως και τρόπου επισκευής των, οδηγίες της χρήσεως των σωληνώσεων, ηλεκτρολογικών κυκλωμάτων, των αυτοματισμών κλπ.

Επίσης πρέπει να καθορίζει τις αρμοδιότητες, καθήκοντα και δικαιώματα κάθε αξιωματικού και μέλους του πληρώματος, σε ομαλή λειτουργία του πλοίου, εν πλω ή εν όρμω κλπ. καθώς και υπό συνθήκες εκτάκτου ανάγκης.

Οδηγίες αυτές πρέπει να στοχεύουν στην ασφάλεια του πλοίου και των επιβαινόντων αυτού και στην προστασία του περιβάλλοντος. Η επιτυχία των στόχων αυτών είναι βέβαιο ότι συμβάλλουν στην επιτυχή και οικονομική απόδοση του πλοίου, ως οικονομικού εργαλείου.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΟΥ

Παραδείγματα πίνακα περιεχομένων

- 1.- Οδηγίες για τον μηχανικό φυλακής ή υπηρεσίας
- 2.- Οδηγίες για την ειδοποίηση του Α' μηχανικού
- 3.- Εκκίνηση μηχανολογικού εξοπλισμού κατά την άφιξη/αναχώρηση
- 4.- Οδηγίες για ειδικό εξοπλισμό
- 5.- Χειρισμοί σε περιοσμένες ή πολυσύχναστες θαλάσσιες περιοχές
- 6.- Μέτρα κατά την άφιξη/αναχώρηση με ηλεκτρογεννήτρια(ες) εκτός λειτουργίας
- 7.- Μέτρα για την περίπτωση πτώσης ασφολοδιακόπτου
- 8.- Μέτρα για την περίπτωση γενικής διακοπής ηλεκτρικού ρεύματος
- 9.- Μέτρα σε περίπτωση προσάραξης
- 10.- Μέτρα σε περίπτωση πυρκαϊάς
- 11.- Περιοδικοί έλεγχοι/δοκιμές συστημάτων/εξοπλισμού κινδύνου
- 12.- Περιοδικοί έλεγχοι/δοκιμές συστημάτων ελιγμών, κινδύνου και αναστροφής
- 13.- Οδηγίες για τον τρόπο αντικατάστασης της φυλακής μηχανοστασίου
- 14.- Οδηγίες προς το νέο προσωπικό μηχανής
- 15.- Τρόπος εγγραφής στο ημερολόγιο μηχανής και στο βιβλίο κινήσεως πετρελαίων

Σημείωση : Ένα καθαρό μηχανοστάσιο είναι ένα ασφαλές μηχανοστάσιο

Επικοινωνία

Η επικοινωνία μεταξύ ατόμων, γενικά, πολλές φορές παρουσιάζει προβλήματα, είτε ως προς την έκφραση είτε ως προς την αντίληψη, γι'αυτό η ανάπτυξη σωστών μεθόδων, γραπτού και προφορικού λόγου είναι χρήσιμη.

Επιπλέον λόγω των σημερινών προβλημάτων επάνδρωσης των πλοίων με καταρτισμένα και ομοιόμορφα πληρώματα το πρόβλημα αυτό παρουσιάζεται οξύτερο, ιδιαίτερα όταν αφορά την αντιμετώπιση

εκτάκτων περιστατικών, που χρειάζονται άμεσο και υπεύθυνο αντιμετώπιση.

Ως εκ τούτου ο καθορισμός απλών και τυποποιημένων μηνυμάτων ή συμβολισμών είναι απαραίτητος.

Η σήμανση και η ύπαρξη αναρτημένων καταληπτών οδηγιών βοηθούν ιδιαίτερα στην εκτέλεση των σωστών ενεργειών.

Εξ'άλλου η τακτική ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ, τουλάχιστον, των υπευθύνων αξιωματικών φυλακής του μηχανοστασίου και, όπου χρειάζεται, η ενημέρωση των αξιωματικών καταστρώματος και φυσικά του πλοίαρχου είναι αναγκαία.

Τέλος η συνεχής επιμόρφωση όλου του πληρώματος μηχανής, αλλά και καταστρώματος, όπου εμπίπτει σε μηχανικά θέματα, και η υπενθύμιση των καθηκόντων τους είναι μία διαδικασία που πρέπει να πραγματοποιείται τακτικά, με πρωτοβουλία του Α' μηχανικού και με τον συντονισμό από τον πλοίαρχο.

Μέθοδοι επικοινωνίας

α.- Προφορική

- Γλωσσικά προβλήματα
- Επιβεβαίωση καταννόησης
- Περιοδικές συζητήσεις /ενημέρωση στρογγυλής τράπεζας
- Επικοινωνία αξιωματικού φυλακής με Α' μηχανικό και γέφυρα

β.- Γραπτή

- Μόνιμες οδηγίες (*)
- Εκτακτες οδηγίες (**)
- Σχέδια και εγχειρίδια
- Σήμανση, απεικόνιση, καθοδηγητικές πινακίδες, προσοχής, κινδύνου
- Ημερολόγια και αναφορές πλοίου
- Αναφορές προς γραφείο
- Αναφορές προς τρίτους
- Ενημέρωση κατά την παράδοση και παραλαβή καθηκόντων

(*) Μόνιμες οδηγίες

- Προετοιμασία αναχώρησης
- Αναχώρηση
- Πλους σε περιορισμένα νερά (πλησίον ακτών, διαύλους, ποταμούς, μεγάλη κίνηση

- Πλους σε ανοικτή θάλασσα
- Προετοιμασία άφιξης
- Αφιξη

Ασφάλεια

Η ασφάλεια είναι μία «φιλοσοφία» που πρέπει όλοι να έχουν συνεχώς κατά νου.

Η επίτευξη συνθηκών ασφαλείας εκτός από την διαφύλαξη της σωματικής και πνευματικής ακεραιότητας των ατόμων, του περιβάλλοντος και των αντικειμένων, συμβάλλουν στις ανετότερες, αποδοτικότερες και οικονομικότερες συνθήκες ζωής και εργασίας.

Ως εκ τούτου πρέπει να γίνεται κάθε δυνατή προσπάθεια προς ανάπτυξη αυτής της «φιλοσοφίας» και αυτό είναι καθήκον τόσο της εταιρίας όσο και των αξιωματικών του πλοίου και ιδιαίτερα του πλοιάρχου και του Α' μηχανικού.

Στην έννοια ασφαλείας περιλαμβάνεται και η ασφάλεια εργασίας, οι κανόνες της οποίας πολλές φορές παραβλέπονται, από αυτόν τον ίδιο για τον οποίο έχουν θεσμοθετηθεί.

ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Α' Μηχανικός

Σε κάθε πλοίο ο Α' μηχανικός είναι υπεύθυνος να επιβεβαιώνει ότι η οργάνωση των φυλακών είναι αρκετή για την τήρηση των κανόνων ασφαλείας, λαμβάνοντας υπ' όψη τα ακόλουθα :

- Τον τύπο και την κατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού
- Τις ειδικές μορφές λειτουργίας, τις υπαγορευόμενες από τις καιρικές συνθήκες, πάγο, μολυσμένα νερά, ρηχά νερά , αντίξοες συνθήκες πλεύσης, αποφυγή ατυχήματος ή καταπολέμηση ρύπανσης
- Τα προσόντα και εμπειρία του πληρώματος, που απαρτίζει την φυλακή
- Τους διεθνείς, εθνικούς και τοπικούς κανονισμούς.

Ο Α' μηχανικός είναι υπεύθυνος για την δημιουργία διαδικασιών και την έκδοση εντολών, σύμφωνα με τις βασικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί από το γραφείο, επί θεμάτων ως :

- ενέργειες και αρμοδιότητες του αξιωματικού φυλακής
- τήρηση βιβλίων και αρχείων
- καθαριότητα και τάξη

- ορθή σήμανση
- σωστή ένδυση του προσωπικού μηχανής
- τήρηση των διαδικασιών ασφαλούς εργασίας
- ανάπαυση και αντιμετώπιση τυχόν προσωπικών προβλημάτων μέλους του πληρώματος μηχανής
- αναπτύσσει τον σχεδιασμό για την συντήρηση των μηχανολογικών εγκαταστάσεων του πλοίου
- συμμετέχει στην Ομάδα Διαχειρίσεως του πλοίου
- ελέγχει την απόδοση του τμήματος μηχανοστασίου, σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχουν ορισθεί και συμφωνηθεί
- καθορίζει την διαίρεση εργασιών, σε συνεργασία με τον υποπλοίαρχο και τον Β' μηχανικό
- βεβαιώνεται ότι το πλοίο είναι εφοδιασμένο με τα απαιτούμενα καύσιμα και νερό
- καθορίζει την πετράιλευση του πλοίου

Ειδικότερα :

- Υπό την καθοδήγηση του Α' μηχανικού, οι μηχανικοί της φυλακής ή σε υπηρεσία είναι υπεύθυνοι για τις απαιτούμενες επιθεωρήσεις, λειτουργία και έλεγχο όλων των μηχανημάτων και του εξοπλισμού, της αρμοδιότητάς των.
- Ο Α' μηχανικός, σε συνεργασία με τον πλοίαρχο, πρέπει να προγραμματίζει έγκαιρα τις ανάγκες για το επόμενο ταξίδι, όπως πετρέλαιο, νερό, λιπαντικά, χημικά, αναλώσιμα και άλλα ανταλλακτικά, εργαλεία, προμήθειες κλπ.

Ο Α' μηχανικός πρέπει να επιβλέπει και είναι υπεύθυνος για :

- την ενημέρωση του για την κατάσταση και της λειτουργία των μηχανολογικών εγκαταστάσεων του πλοίου
- την εκπόνηση και τήρηση σχεδίων συντήρησης των μηχανημάτων και συστημάτων του πλοίου
- την εκτέλεση εργασιών συντήρησης και επισκευών
- τις διαδικασίες παράδοσης και παραλαβής
- την σωστή ενημέρωση του πληρώματος στα μηχανικά συστήματα του πλοίου και τις διαδικασίες εκτάκτου ανάγκης
- την τήρηση των κανόνων και απαιτήσεων, που ορίζονται από διεθνείς και εθνικούς κανόνες και τους κανονισμούς του νηογνώμονος
- την ενημέρωση του πλοίαρχου σε θέματα ασφαλείας και αποδόσεως των μηχανολογικών εγκαταστάσεων του πλοίου
- την ενημέρωση του πληρώματος σε θέματα ασφαλείας, που λειτουργούν από τον μόνιμο εξοπλισμό και τις μηχανολογικές εγκαταστάσεις του πλοίου
- την ορθή και αποδοτική διαίρεση εργασίας στους υφισταμένους του
- την τήρηση των κανόνων ασφαλείας εργασίας
- την τήρηση όλων γραπτών κειμένων, ημερολογίων και εκθέσεων, σύμφωνα με την νομοθεσία και την πρακτική της εταιρίας

- την εφαρμογή ενεργειών καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, σύμφωνα με τις οδηγίες και διαδικασίες, που έχουν εκδοθεί από την εταιρία
- την εκτέλεση επισκευών και τον ορισμό εργολάβων, σύμφωνα με τις οδηγίες ή την προκαθορισμένη πολιτική της εταιρίας και σε συνεννόηση με τον πλοίαρχο
- την τήρηση πειθαρχίας του προσωπικού μηχανής
- τον καθορισμό και τήρηση των φυλακών
- την τήρηση του χρόνου αναπαύσεως του προσωπικού μηχανής και τον καθορισμό των υπερωριών και την κατ'αποκοπή αμοιβής, για την εκτέλεση έξτρα εργασιών

Ο Α' μηχανικός είναι υπεύθυνος προς τον πλοίαρχο και την εταιρία για την εφαρμογή της πολιτικής της, των οδηγιών της, την εκπλήρωση των απαιτήσεων του ναυλοσυμφώνου, την ασφάλεια των μηχανολογικών συστημάτων του πλοίου, την ασφάλεια, την ενημερότητα, την εκπαίδευση, και την πειθαρχία του υφισταμένου του προσωπικού, την εκτέλεση των οδηγιών και διαταγών του πλοίαρχου που αφορούν το προσωπικό μηχανής, την ετοιμότητα και απόδοση του μηχανοστασίου και την λειτουργία του υπό οιαδήποτε συνθήκες εκμετάλλευσης, πλου ή εκτάκτου ανάγκης.

Κατά την ανάληψη καθηκόντων ο Α' μηχανικός πρέπει να ενημερωθεί πλήρως για την λειτουργία και κατάσταση του μηχανοστασίου και των μηχανολογικών/ ηλεκτρολογικών/ηλεκτρονικών συστημάτων και των αυτοματισμών, όπου υπάρχουν. Όπου παρατηρήσει ανωμαλίες, αναλόγως της έκτασής των, θα πρέπει να τις γνωρίσει αμέσως στον πλοίαρχο και στην εταιρία και να ζητήσει οδηγίες.

Σε συνθήκες που χρήζουν ετοιμότητα και προσοχή κατά τον πλου, κοντά σε επικίνδυνες ακτές ή με κακές καιρικές συνθήκες ο Α' μηχανικός οφείλει να ευρίσκεται στο μηχανοστάσιο και να έχει προετοιμάσει τα μηχανήματα για έξτρα απόδοση, εάν αυτή ζητηθεί από τον πλοίαρχο, και να έχει σε κατάσταση ετοιμότητας όλα τα προσφερόμενα εναλλακτικά συστήματα λειτουργίας των μηχανημάτων, της πηδαλιουχίας και της ασφαλείας του πλοίου. Αναλόγως τα αυτά ισχύουν στο αγκυροβόλιο ή στο λιμάνι ή κατά την διαχείριση επικινδύνων φορτίων και κατά την πετρέλευση.

B' Μηχανικός

Ο Β' μηχανικός πρέπει να είναι σε θέση να αντικαταστήσει τον Α' μηχανικό ανά πάσαν στιγμή.

Ως εκ τούτου η ενημέρωση του πρέπει να είναι πλήρης επί της καταστάσεως λειτουργίας των μηχανημάτων και συστημάτων του πλοίου, των διαδικασιών, και οδηγιών που έχουν εκδοθεί από την εταιρία, τον πλοίαρχο και τον Α' μηχανικό.

Τα ιδιαίτερα καθήκοντα του καθορίζονται από τη εθνική νομοθεσία,

τους κανόνες της εταιρίας και τις οδηγίες του Α' μηχανικού.

Γενικώς ευρίσκεται σε άμεση επαφή και γνώση της κατάστασης λειτουργίας και ετοιμότητας των μηχανημάτων και οργάνων, του επιπέδου γνώσεων, δυνατοτήτων και αναγκών του πληρώματος μηχανής, την διαίρεση εργασιών και τον καθορισμό φυλακών, των αναγκών και των απαιτήσεων ανάπαυσης του πληρώματος μηχανής, της λειτουργίας και ετοιμότητας των μέσων ασφαλείας, των διαδικασιών ασφαλείας και ασφαλούς εργασίας, και συνεργάζεται, ενημερώνει και συμβουλεύει τον Α' μηχανικό επί όλων των επί μέρους θεμάτων, επί των οποίων μπορεί να ζητήσει αυτός την γνώμη και βοήθειά του.

Ο Β' μηχανικός φροντίζει για την εκτέλεση των οδηγιών του Α' μηχανικού, επιβλέπει την καλή εκτέλεσή τους, και καταγράφει τα απαραίτητα γραπτά στοιχεία, μετρήσεις κλπ και, με το πέρας, αναφέρεται πάντοτε στον Α' μηχανικό.

Ο Β' μηχανικός δέχεται τις αναφορές εκτέλεσης καθηκόντων και εργασιών από τον/τους Γ' μηχανικό, ηλεκτρολόγο/ηλεκτρονικό, τον αντλιορό, τον/τους δόκιμο κλπ και αναλόγως αναφέρεται στον Α' μηχανικό.

Ο Β' μηχανικός συμμετέχει στην Ομάδα Διαχείρισεως του πλοίου.

Άλλοι μηχανικοί

Τα καθήκοντα και αρμοδιότητες των άλλων μηχανικών καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία και τις οδηγίες της εταιρίας.

Αξιωματικός φυλακής

Ο αξιωματικός φυλακής είναι απ'ευθείας υπεύθυνος στον Α' μηχανικό και έχει ευθύνη για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του μηχανοστασίου, κατά την διάρκεια της φυλακής του.

Πριν από την παράδοση της φυλακής του ο αξιωματικός πρέπει να επιβεβαιώσει την καλή λειτουργία των μηχανημάτων και να έχει κάνει όλες τις εγγραφές στο ημερολόγιο.

Η παράδοση μπορεί να γίνει μόνο στο νέο αξιωματικό φυλακής και μόνο αφού ενημερωθεί επί της καταστάσεως λειτουργίας του μηχανοστασίου και επιβεβαιώσει ότι είναι ικανοποιημένος με την ενημέρωση.

Ο αποχωρών αξιωματικός φυλακής δεν πρέπει να παραδώσει τα καθήκοντά του εάν αντιληφθεί ότι ο παραλαμβάνων δεν θα είναι ικανός να εκτελέσει τα καθήκοντά του.

Το αυτό θα συμβεί εάν αντιληφθεί ότι και τα άλλα μέλη, που αποτελούν την φυλακή, δεν είναι σε θέση και κατάλληλα για να εκτελέσουν σωστά τα καθήκοντά τους.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις πρέπει να ενημερωθεί αμέσως ο Α'

μηχανικός.

Προ της αναλήψεως της φυλακής ο αξιωματικός φυλακής πρέπει να είναι ικανοποιημένος ότι γνωρίζει :

- τις πάγιες και τυχόν ειδικές οδηγίες και διαταγές του Α' μηχανικού, τις σχετικές με την λειτουργία των μηχανημάτων και των συστημάτων του πλοίου
- την κατάσταση και το είδος τυχόν εργασιών που εκτελούνται και μπορεί να επηρεάζουν την λειτουργία και ασφάλεια του πλοίου
- ιδιαίτερα ανατεθέντα καθήκοντα σε μέλη του πληρώματος μηχανοστασίου
- την εναπομένουσα ποσότητα καυσίμων και ύδατος, στις δεξαμενές, των λυμάτων και ύδατος σεντινών κλπ
- την κατάσταση λειτουργίας του συστήματος καθαρισμού ακαθάρτων και καταστροφής ή αποθήκευσης απορριμάτων
- τα ανοικτά ή κλειστά επιστόμια και ιδιαίτερα αυτών που ευρίσκονται επί του σκάφους (εισαγωγές/εξαγωγές, μπούνια κλπ)
- την κατάσταση της ηλεκτρολογικής εγκαταστάσεως παραγωγής και διανομής, των κυκλωμάτων, διακοπών, ασφαλειών κλπ
- την κατάσταση λειτουργίας των συναγερμών, ενδεικτικών οπτικών και ακουστικών οργάνων και των αυτοματισμών, σύμφωνα με κωδικοποιημένη κατάσταση, που πρέπει να είναι διαθέσιμη στο σημείο ελέγχου του μηχανοστασίου με μέριμνα του Α' μηχανικού
- την κατάσταση των συστημάτων εσωτερικής επικοινωνίας με την γέφυρα, Α' μηχανικό, γραφείο μηχανής και χώρων συγκεντρώσεως αναψυχής του πληρώματος
- την παρούσα ή επικείμενη κατάσταση πλου του πλοίου σε περιοχή με περιορισμένη ορατότητα, πλησίον ακτών ή στενών, μεγάλης ναυτιλιακής κινήσεως, κακοκαιρίας, της παρουσίας πάγων, αβαθών και άλλων ναυτιλιακών κινδύνων
- την κατάσταση και διαθεσιμότητα των μέσων εντοπισμού και κατάσβεσης πυρκαϊάς καθώς και την λειτουργία των ανιχνευτών εκκριτικών αερίων
- την παρουσία επικινδύνων και ευφλέκτων υλών
- την δυνατότητα του πληρώματος μηχανής να ανταποκριθεί ασφαλώς σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης (φωτιά, διαρροή, κατάκλιση, σύγκρουση κλπ) και να κάνει χρήση των αναλόγων μέσων ασφαλείας, σύμφωνα με τις εντολές και τις οδηγίες του

Ο αξιωματικός φυλακής μηχανοστασίου είναι υπεύθυνος έναντι του αξιωματικού φυλακής γεφύρας, στον οποίο πρέπει να γνωρίζει την καλή λειτουργία ή μη της(των) προωστηρίου μηχανής(ών) και της κανονικής και ασφαλούς απόδοσης ηλεκτρικής ενεργείας.

Το αυτό απαιτείται όταν το μηχανοστάσιο λειτουργεί ως μη επανδρωμένο. Επί πλέον πρέπει να βεβαιωθεί ότι όλα τα όργανα, ενδεικτικά, συναγερμοί και αυτοματισμοί λειτουργίας και ασφαλείας λειτουργούν και δίνουν τις σωστές ενδείξεις, σύμφωνα με έναν κωδικοποιημένα πίνακα ή οδηγίες που πρέπει να διατίθενται επί του

πλοίου, με μέριμνα της εταιρίας ή/και του Α' μηχανικού.

Κατά την διάρκεια λειτουργίας του μηχανοστασίου χωρίς προσωπικό ο αξιωματικός φυλακής πρέπει να παραμένει άμεσα διαθέσιμος και σε θέση από όπου θα μπορεί να ανταποκριθεί σε ένα μήνυμα συναγερμού ή εκτάκτου ανάγκης.

Σε περίπτωση ανωμαλίας ο αξιωματικός φυλακής πρέπει να αναφερθεί στον Α' μηχανικό και να ζητήσει οδηγίες για τυχόν ανάγκη απομονώσεως των αυτοματισμών και επανδρώσεως του μηχανοστασίου.

Εν τούτοις σε καταστάσεις όπου χρειάζεται άμεση ανταπόκριση και ενέργεια ο αξιωματικός φυλακής θα πρέπει να έχει την γνώση και εμπειρία ώστε να λάβει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα ώστε να εξασφαλίσει την ασφάλεια του, των επιβαινόντων και του φορτίου.

Σε περίπτωση εισόδου αξιωματικού σε μη επανδρωμένο μηχανοστάσιο τότε :

- τούτο πρέπει να γίνεται γνωστό στον αξιωματικό φυλακής γεφύρας
- να ενημερώνεται η γέφυρα τηλεφωνικώς, σε διαστήματα όχι μεγαλύτερα των είκοσι λεπτών, ή να γίνει χρήση του συναγερμού «νεκρού ανθρώπου»
- να γίνεται γνωστή στη γέφυρα η αποχώρηση του εισελθόντος αξιωματικού και η επαναφορά στην κατάσταση μη επανδρωμένου μηχανοστασίου

Ο αξιωματικός φυλακής εξακολουθεί να είναι υπεύθυνος της λειτουργίας του μηχανοστασίου και σε περίπτωση παρουσίας του Α' μηχανικού, εκτός εάν ο τελευταίος δηλώσει ότι αναλαμβάνει αυτός την ευθύνη.

Είναι στα καθήκοντα του αξιωματικού φυλακής η περιοδική επιθεώρηση καλής λειτουργίας όλων των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών συστημάτων του πλοίου (καθώς επίσης και του συστήματος πηδαλιουχίας και εκείνου εκτάκτου ανάγκης, που περιλαμβάνονται στον όρο «μηχανολογικό»), των λεβήτων, σωληνώσεων (ιδιαίτερα εκείνων τροφοδοτήσεως πετρελαίου υπό πίεση), των υδραυλικών συστημάτων και εκείνων πιέσεως αέρος, των ηλεκτρικών κυκλωμάτων, των εξαγωγών, του περιεχομένου των δεξαμενών, της καλής κατάστασης των μονώσεων, της κατάστασης των σεντινών, των επιστομίων, των καθαριστήρων πετρελαίου, της καθαριότητας και ευταξίας του μηχανοστασίου κλπ και γενικώς κάθε μέσου που εξασφαλίζει την αποδοτική και ασφαλή λειτουργία του μηχανοστασίου και των μέσων πηδαλιουχίας του πλοίου, σε κανονική κατάσταση και σε συνθήκες εκτάκτου ανάγκης.

Σε περίπτωση που ειδοποιηθεί από τον αξιωματικό γεφύρας για επικείμενη κατάσταση έκτακτης προσοχής ο αξιωματικός φυλακής μηχανής θα πρέπει να θέσει σε λειτουργία τα μηχανήματα εκείνα που θα παράσχουν επιπλέον ισχύ ή δυνατότητα περισσότερων κινήσεων

στα προωστήρια μηχανήματα, την παροχή επιπλέον ηλεκτρικής ισχύος, στην ετοιμότητα του συστήματος πηδαλιουχίας και εκείνου ανάγκης κλπ.

Σε περίπτωση λειτουργίας με μη επανδρωμένο μηχανοστάσιο του θα πρέπει να επανδρωθεί με το πλήρωμα φυλακής και, εν ανάγκη, με όλο το πλήρωμα μηχανοστασίου.

Ανάλογες ενέργειες θα πρέπει να γίνουν σε περίπτωση που το πλοίο ευρίσκεται σε ανοικτό και επικίνδυνο αγκυροβόλιο.

Τότε ο αξιωματικός φυλακής θα πρέπει να παραμένει σε ετοιμότητα και να τηρεί το μηχανοστάσιο κατάσταση αμέσου λειτουργίας, με το ανάλογο πλήρωμα μηχανής, σύμφωνα με τις οδηγίες του πλοιάρχου.

Επίσης θα πρέπει να είναι διαθέσιμα τα μέσα ασφαλείας και προστασίας του περιβάλλοντος, που διαθέτει το πλοίο.

Είναι απαραίτητο να γίνει συνείδηση ότι είτε εν πλω, είτε εν όρμω, είτε εν λιμένι, είτε κατά την διάρκεια αναμονής ή επισκευών, με πλήρες ή με μειωμένο πλήρωμα, η παρουσία αξιωματικού φυλακής είναι επιβεβλημένη.

Ο αξιωματικός φυλακής πάντοτε θα πρέπει να επιμελείται της ασφαλείας του πλοίου, των επιβαινόντων και εργαζομένων σε αυτό, σύμφωνα με τις οδηγίες της εταιρίας και του Α' μηχανικού.

Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να ζητά την τήρηση σε κατάσταση λειτουργίας όλων των απαιτητών μέσων ασφαλείας, σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις περιστάσεις.

Η τήρηση της καθαριότητας και ευταξίας μέσα στο μηχανοστάσιο είναι μία από τις εξασφαλίσεις για την καλή, ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του μηχανοστασίου, στην οποία ο αξιωματικός φυλακής θα πρέπει να δίδει πάντοτε ιδιαίτερη επιμέλεια.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ

Για την ελάττωση των επιπτώσεων ή και αποφυγή μιας ζημίας, σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, χρειάζεται γνώση, ετοιμότητα, ταχύτητα και ψυχραιμία.

Αυτά επιτυγχάνονται μόνον με εκπαίδευση, σαφείς οδηγίες, άσκηση, πείρα, πειθαρχία και ύπαρξη καλής επικοινωνίας σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας του πλοίου.

Τα ανωτέρω στοιχεία δεν είναι πάντοτε διαθέσιμα σε όλους γι'αυτό η εταιρία, ο πλοίαρχος και ο Α'μηχανικός πρέπει να κάνουν ότι είναι δυνατό για να τα αποκτήσουν οι υφιστάμενοί τους.

Χρόνος που δαπανάται προς την κατεύθυνση αυτή δεν είναι χαμένος, όπως καμία φορά πιστεύεται, αλλά μπορεί να σώσει ζωές, περιουσία, καταστροφή περιβάλλοντος κλπ.

Ειδικότερα πρέπει :

- Το πλήρωμα να είναι ενημερωμένο ώστε να μπορεί να αντιδράσει γρήγορα και αποτελεσματικά βάσει προκαθορισμένων οδηγιών και σύμφωνα με τον τύπο του κάθε πλοίου και του περιστατικού που αντιμετωπίζει.
Για το σκοπό αυτό χρειάζεται η εκτέλεση τακτικών και πραγματικών γυμνασίων ετοιμότητας
- Κάθε ενέργεια να γίνεται κατόπιν σαφών διαταγών που δίδονται από τον Α'μηχανικό ή απευθείας από τον Πλοίαρχο, αναλόγως, ή στην απουσία των ανωτέρω από τον αντικαταστάτη ή τον αξιωματικό φυλακής
- Σε απόλυτα έκτακτες περιπτώσεις, όπου χρειάζεται άμεση αντίδραση και δεν υπάρχει χρόνος για να ζητηθούν οδηγίες, τότε πρέπει να πρωτανεύσει η καλύτερη κρίση του κάθε μέλους του πληρώματος μηχανοστασίου και να ενεργήσει για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της κατάστασης ανάγκης.

Καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης δημιουργούνται σε περιπτώσεις όπως :

- κακοκαιρίας
- πυρκαϊάς
- κατάκλιση
- προσάραξης
- πρόσκρουσης
- σύγκρουσης
- ακυβερνησίας
- κινδύνου ζωής
- πειρατείας
- κλπ

Το θέμα της αντιμετώπισης των περιστατικών εκτάκτου ανάγκης αναπτύσσεται διεξοδικά σε χωριστό κεφάλαιο.

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ

Παρόλη την αυτοματοποίηση και τα συστήματα συναγερμού, που μπορεί να διατίθενται σε ένα πλοίο, ο ανθρώπινος παράγων πάντοτε παραμένει ο μοναδικός παράγων που θα ερμηνεύσει και θα αντιμετωπίσει κάθε κατάσταση.

Γι'αυτό η καλή φυσική και ψυχολογική κατάσταση των ανθρώπων του πλοίου είναι πρωταρχικής σημασίας.

Ο Α'μηχανικός, σαν καλός διαχειριστής του τμήματός του, θα πρέπει να γνωρίζει, κατά τον πληρέστερο τρόπο, τις δυνατότητες, αδυναμίες και προβλήματα, που τυχόν αντιμετωπίζει κάθε μέλος του πληρώματός του, και να φροντίζει να συμπεριφέρεται ανάλογα.

Η διαίρεση καθηκόντων και εργασιών, μέσα από τις θεσμοθετημένες υπηρεσίες του κάθε μέλους του πληρώματος μηχανοστασίου, θα

πρέπει να αντιμετωπίζονται με γνώμονα τα ανωτέρω.

Η κόπωση, η κίνηση του πλοίου στη θάλασσα, οι κραδασμοί, ο θόρυβος του μηχανοστασίου, ο κακός φωτισμός, οι οσμές, η ακαθαρσία, είναι στοιχεία που προέρχονται από την ζωή και εργασία επάνω στο πλοίο, που επηρεάζουν αρνητικά ένα άτομο.

Τα ανωτέρω μπορεί να αθροίζονται με κακό ή μονότονο φαγητό, έλλειψη συντροφιάς της εκλογής του ατόμου, έλλειψη επικοινωνίας με προσφιλή πρόσωπα κλπ.

Είναι στη φροντίδα του Α'μηχανικού, σε επικοινωνία με τον Πλοίαρχο και με την εταιρία να εντοπίσει τις ανωτέρω ιδιαιτερότητες και προβλήματα του προσωπικού του και να ζητήσει την αντιμετώπισή των κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Όσον αφορά εκείνες τις διαδικασίες, που αφορούν άμεσα τις εντολές που ο ίδιος εκδίδει, θα πρέπει να τις αναμορφώνει έτσι ώστε να αποφεύγονται τυχόν κακές επιπτώσεις στη απόδοση του πληρώματός του.